

Přepisy nahrávek realizovaných rozhovorů

Použitá symbolika: „T“ – tazatel, „D“ – dotazovaný

Přepis nahrávky č. 1

Datum realizace: 22. 2. 2021

Délka rozhovoru: 18 minut

T: Než začneme, chci se zeptat, zda souhlasíte s nahráváním našeho rozhovoru?

D: Ano, souhlasím.

T: Takže první otázka, jaký máte vztah k elektronickým pomůckám používaných ve výuce? Třeba tabule, počítače nebo tablety, ale kromě telefonů.

D: Dobře, tak určitě tu smart tabuli používám každý den, používám to protože v těch smart tabulích máme internetové učebnice, kde jsou různé aktivity pro děti, které si já třeba už nemusím připravovat. Další věc je, že to pomáhá v orientaci, když všechny děti vidí, kde zrovna jsme. Jsou tam aktivity, které děti mohou dělat sami, jó prostě si tam mačkaj, šoupaj prostě je to takový pohyblivý a zábavný pro ně. Dřív jsem si dělala i vlastní programy, ale zjistila jsem, že je to hrozně žrout času, takže teď už je pouze stahuju.

T: Rozumím, a co počítače?

D: Já do počítačových učeben nechodím, ale škola normálně má počítače jak pro učitele, tak počítačové učebny.

T: A tablety jste někdy používala?

D: Ano tablety taky používám. U nás na škole se tablety používají tablety napříč všema třídama nejen ti starší. Používám takový to kahoot jak tam děti vybírají ty odpovědi. Jó soutěží, to děti úplně milujou. Prostě děti tohle mají rádi je to takový zpestření.

T: Dobře, a konkrétně v jakých hodinách tohle používáte?

D: Teď se tělocvik neučí, ale obecně, předtím když jsem učila, jsem je používala na etiku, výtvarku a vlastně na všechno kromě tělocviku.

T: Aha, tak další otázka je, jestli jste někdy zkusila zapojit mobilní telefony do výuky?

D: Jo, určitě. To mají děti hrozně rádi, protože oni už ty telefony mají všichni, jsou to jejich telefony a máme to dovolený, teda nevím jestli se to smí, možná jo. My vlastně nemáme pro každého jeden tablet, pro třídu máme šestnáct tabletů jenom. Takže zbytek... buď si udělaj dvojice nebo si berou

svoje chytrý telefony a pracují se svými chytrými telefonama, aby se stalo, že každý dítě má svůj telefon nebo tablet.

T: A budeme to spíš brát... že separátně rozdělíme telefony a tablety, že jsou to dvě rozdílné věci.

D: Dobře. Takže telefony určitě dovoluujeme, třeba na výuku jazyků, jo? Hlavně teda překlad, a vlastně i na němčině, takže překlad. Jo a počkat, ještě přírodověda, vyhledávání informací, když nemáme dostatek. Nahrazuje to někdy, když nemáme encyklopedie na přírodovědných předmětech.

T: Ten telefon?

D: Jo jo, ten telefon. Prostě kdo má napojení na internet a chytrý telefon.

T: A teď váš osobní názor na ty telefony ve výuce, jestli to podporujete nebo spíš...

D: Určitě je to věková záležitost, takže u těch nejmenších ne, protože tam já prostě... To mi prostě nevyhovuje, ale třeba už od takové čtvrté třídy, proč ne. Nemůže to nahradit jakože tu normální výuku. Brala bych to jako doplněk, jako zpestření, když už ty telefony ovládají proč toho nevyužít. A zase, muselo by to mít nějaká pravidla. Nesmělo by to být, že by to měli zapnutý kdy chtějí, to ne. Teď.. teď zapnout, teď vypnout, budeš tam dělat jenom tohle. Aby mi neutíkaly na hry a takovéhle blbosti. Ty starší k tomu mají trochu sklony, když se nekoukáš.

T: Další otázka, ta se trochu překrývá, vnímáte telefony jako problém? Ve výuce myslím.

D: Vnímám to jako problém ve chvíli, kdy děti nerespektují pravidla. To znamená, že na naší škole jsme si ty děti už docela vycvičili, že při hodině je telefon vypnutý v tašce a smíš ho zapnout jenom když ti to učitel dovolí. Když se tohle ty děti naučí, tak je to super a vůbec mi to nevadí. Ale samozřejmě se vždy najde někdo, kdo je na tom telefonu trochu závislejší a vytáhne ho třeba i při hodině a má ho pod lavicí. To se, ale týká spíš druhého stupně a jenom pár dětí a to potom problém je. To dítě je pak neustále v tom světě toho telefonu a nevnímá realitu a nechce se moc učit a bolí ho prostě učení víc než ostatní. Jo není to prostě úplně ideální.

T: Další otázka je, jestli přímo ve vašich hodinách telefony zakázané?

D: Nebudu teď brát prvňáky, ty telefony nemaj. Když jsem měla starší děti, tak měli přísný zákaz od rána až než opustí školu, my to takhle máme ve školním řádě, i když já si nejsem úplně jistá jak přesně to je, tak jim to radši nedovoluju, ale myslím, že si smí zapnout telefon jen když jim to já dovolím, když máme nějakou tu aktivitu a nebo oni potřebují komunikaci s rodiči. Mají, ale jinak přísný zákaz i o přestávkách, protože chceme aby komunikovali mezi sebou. Nesmí se stát, aby si vytáhl telefon kdy chce a aby si místo s dětma hrál na telefonu.

T: Dobrá, další otázka, stane se někdy, že ten žák použije telefon při hodině přes zákaz? Jak tuhle situaci řešíte?

D: U těch malých se to nestává, ty si to nedovolí. U těch velkých se to stává. První varování je vypni, uklid'. Pak jim ho zabavím a dám jim ho na konci hodiny nebo ať si pro něj přijdou rodiče. Ještě se to asi, ale nestalo, že by si musel pro něj rodič dojít. Rodiče už jsou předem informovaný co se stane, když jejich dítě bude porušovat pravidla. Ono to je prej porušování osobních práv, já nevím jak to dělají kolegyně, takže já přesně nevím, jestli to vůbec můžem dělat.

T: Mě hlavně zajímalo jak to přímo vy děláte?

D: Mě se to moc nestává u těch menších, ale když se to stane, tak jim řeknu ať ho schovají nebo jim ho zabavím a to většinou stačí. Měla jsem takovou dohodu ve třídě a řekla jsem to i rodičům, že jim ten telefon dám než pujdou domů pokud jim ho zabavím, aby prostě na něj nešáhly celý dopoledne a rodiče s tím souhlasili. Je to i o komunikaci s rodiči.

T: Hmm, a myslíte si, že by ta implementace mobilních telefonů do výuky měla nějaký výhody a nevýhody?

D: Jo, je to pro děti atraktivnější, protože mají problémy vyhledávat informace z učebnic, nebaví je to. Čím jde ta technika dopředu, tak tyhle starý věci jsou míň a míň záživný. Takže je to určitě pro ty děti zpestření a i se na tu výuku těší. To je výhoda určitě, zpestření hodiny. Navíc s tím telefonem umí, takže je to i zrychlení. Naučí se s tím telefonem pracovat i užitečně a ty je pak můžeš naučit, že ten telefon může využívat i aby mu byl prospěšný. Nevýhodou je, že do toho koukaj pořád a ty jim přidáváš to modré světlo a vůbec to koukání do toho telefonu i dopoledne při hodině, takže bych to určitě nechtěla každý den, každou hodinu, ale jenom někdy, aby se jim to taky neomrzelo jako zpestření, ale určitě bych to nevyřazovala.

T: A myslíte, že by to mohlo mít i nějaký nevýhody, dám příklad, že by třeba byla nějaká aktivita, kde by všichni měli používat svůj telefon a stalo by se, že nějaký žák ten telefon mít nebude?

D: Tak to je problém, může se to stát. Vyjíměčně se to určitě stane, ale v tom případě bych měla připravený ten tablet školní. Půjčila bych mu tablet, aby nebyl hendikepovaný. Nesmí se stát, že by nějaký dítě, třeba sociálně slabší tuhle možnost nemělo.

T: A poslední otázka, jestli si myslíte, že by tu implementaci jako takovou doprovázely nějaké problémy, třeba technické problémy nebo finanční.

D: Jediný problém, který jsem měla, byl technického rázu. Neustále byly ty tablety vybitý nebo vybitej telefon. Vždy je to voprus si kontrolovat a dobíjet baterie na těch tabletech den dopředu. Jak to

používaj ty třídy, tak se to musí takhle dělat. A další problém je nedostatečné pokrytí wifi signálu a to nevím jestli je problém jenom naší školy. Je to velká škola a já vím, že dost škol má s tímhle pokrytím potíže.

T: A ještě teda poslední otázka, myslíte si, že se budou v budoucnu vyskytovat telefony ve výuce více než teď?

D: [dlouhá pauza]... Ještě nedávno bych určitě řekla že jo.. já nevím na tuhle otázku nedokážu odpovědět.

T: Dobře děkuji to mi teda stačí, děkuji za rozhovor a za váš čas.

D: jo jo není zač.

Přepis nahrávky č. 2

Datum realizace: 29. 2. 2021

Délka rozhovoru: 14 minut

T: Nahrávání teda běží. Předtím než začneme se vás tedy znovu zeptám, jestli souhlasíte s tím, že se tenhle hovor bude nahrávat?

D: Souhlasím no, ano.

T: Dobře, děkuji. Takže jako první bych se zeptal, jak dlouho už učíte?

D: 6 let to bude za nějakou chvíli.

T: A jaké předměty učíte?

D: Čeština a dějepis

T: Aha a na jakém stupni?

D: Na druhém stupni základky, případně jsem učil na střední škole. Takže na třetím stupni.

T: Ehm... máte u vás na škole nějaké elektronické pomůcky? Například smart tabule, počítače nebo tabule?

D: Smart tabule máme. I poč... notebooky tam máme. Můžeme si půjčit tablety, ty jsou jako ve sborovně a může si to prostě do hodiny ten vyučující vzít.

T: A konkrétně vy, používáte nějaké tyto pomůcky při vašich hodinách?

D: Používám, ale dost okrajově. Já jsem takovej dost konzervativní v tomhle a používám vlastně smart board jen na prezentace takhle, promítání takhle videí. Nepoužívám to třeba že bych na tom psal nebo tak. Nějak mi to prostě nefunguje dobře.

T: Dobře, dobře chápu. Co myslíte telefony, mají je v dnešní době všichni žáci?

D: Jó, myslím, že teďka už to mají všechny děcka, nevím jak ty nejmenší, ale v mojich třídách je mají všichni

T: A vy osobně jste spíš pro nebo proti, aby se mobilní telefony používaly při hodinách.

D: Jsem spíš proti. Nevím jestli jako stačí pro nebo proti. Nevadí mi když občas na něco se použijou, ale nevadí mi, když je to okrajový.

T: Jasně... a jaký si myslíte, že na to mají názor žáci?

D: Nevím, neptal jsem se jich, ale věřím tomu, že by je chtěli používat víc.

T: Jaká jste si nastavil pravidla pro telefony ve vašich hodinách... Jakože osobní telefony žáků, jejich používání, jejich zákaz, jaká jste si prostě nastavil pravidla?

D: Dokud neřeknu výslovně, že je na něco budou používat. Že si mají třeba něco vyhledat na internetu, tak mají zakázáno. A je to tak prostě ve škole. I je to zakázáno o přestávkách používat, pokud to vyučující nedovolí, že to je jako v rámci celé školy takhle.

T: A jak řešíte, pokud se vám stane, že nějaký žák tento zákaz poruší?

D: ... [dlouhá pauza] Hmm... Když to poruší, tak to máme teda nastavený školní pravidlo. To jako není nějaký moje osobní pravidlo. Když to poruší, tak dostane poznámku. Když je teda přistižen při hodině nebo spíš většinou o přestávce. A za tři takovéto poznámky se to řeší na úrovni ředitele. Takže pak můžou přijít i další kázeňské postihy další.

T: Zkusil jste někdy vy osobně použít telefon a zapojit ho do výuky, jako třeba dělat na něm nějakou aktivitu nebo něco podobného?

D: Můj mobilní telefon není chytřej, takže já nemůžu na svém. Ale při hodině jsme.. občas jsem používal, že třeba... já nevím nějaký cvičení v češtině, procvičování. Takže já to třeba dělám na počítači ve třídě a děti si zapnou mobily a něco si tam pustí nějaký interaktivní cvičení.

T: Takže jste někdy měl situaci, kdy jste takhle dovolil žákům použít telefon při vyučování?

D: Jo určitě, několikrát jsme ho už používali... jo, jo.

T: Vzpomenul byste si na jakých hodinách, jaký předmětech?

D: V češtině určitě... v dějepise už tolik ne, ale hlavně v češtině.

T: Když by se škola rozhodla, že telefony v nějaké větší míře do výuky zavede. Myslíte si, že by mohly nastat nějaké problémy?

D: Tak nejčastěji problém, na kterej narazím je, že třeba nefunguje wifina. Nebo nějak prostě selže ta technika. Všichni žáci zatím telefony měli, takže na problém, že by někdo neměl, jsem nenarazil. Spíš, že nejde internet. Proto to moc rád nepoužívám, protože je člověk na tom závislej. A já nevím jak tohle řešit. Ta wifina ale, to je fakt častej problém, že třeba spadne úplně nebo není dělaná na to, aby se tam napojovali žáci. Tak když pak se chcem napojit, tak jsou s tím problémy. Mě to nepřijde

přirozený prostě, nepoužívám ten smart board na psaní. Když mají děti psát něco na tý tabuli nebo na telefonu, tak je to spíš rozptylující. Nebo se ten smart board sekne nebo tak něco.

T: Tak a poslední dvě otázky.

D: [přikývnutí] hmm

T: Kdyby se telefony zavedly do výuky, že by třeba už škola udělala nějaké programy, kde by se telefony používaly. Myslíte, jak myslíte, že by se daly ty telefony využít?

D: Jako na jaké aktivity by se to dalo využít? Tak určitě je to dobrý, když si teď vzpomenu v dějepisu, nebo třeba ve slohu, když mají psát na trochu odbornější téma, tak si můžou žejo vyhledat informace, rychle. Nepotřebujou žádné knížky a encyklopedie. Prostě si skočí na internet a všechno si najdou. A můžou si potom velmi rychle něco psát na nějaké těžší téma. Takže na to je to dobrý, na vyhledávání informací. Pak je to zábavnější pro ně, než když si to musí psát do sešitu. Když je to něco, co mají rádi a jsou s tím celý den, tak by je ta výuka mohla víc bavit pak. Ale je to zajímavý jen když se to nebude dělat moc často. Ve chvíli, kdy by to bylo jako každou hodinu, tak si myslím, že to rychle zevšední. Když je to jednou za čas, něco děláme s tím mobilem, tak je vidět, že je to baví

T: A poslední otázka, jaké myslíte, že by tohle mohlo mít nevýhody nebo jak by se to dalo žáky zneužít?

D: Jako myslíte když by se to používalo nějak intenzivně?

T: Jo jo jo.

D: Že bych se tomu jako nemohl vyhnout? To by jako byl pro mě osobně problém v tomhle učít musím říct a hlavně by to těm dětem škodilo v tom smyslu, že oni jsou na těch mobilech furt a škola je jediný místo, kde si od těch telefonů jakože oddychnou. Oni stejně na nich jsou o přestávkách, když tam není učitel. Hlavní problém vidím v té přehlcnosti, zírání na tu obrazovku a nebo nějakéj závadnej obsah si můžou stahovat, ale to se dá docela při hodině korigovat. Když se to dělá v menších skupinkách, tak se to dá ještě docela korigovat no. Ty děti prostě stejně ale budou dělat něco jinýho než co po nich chce ten učitel a budou se koukat na internet. Budou si chatovat nebo prostě něco, nemusí to nutně být závadný obsah. Na messengeru budou nebo budou hrát nějaký hry.

T: Dobře, tak já vám děkuju, to bylo všechno.

D: Není vůbec zač.

Přepis nahrávky č. 3

Datum realizace: 21. 3. 2021

Délka rozhovoru: 20 minut

T: Na začátek se vás znovu zeptám, jestli souhlasíte s tím, že se tenhle hovor bude nahrávat?

D: Určitě souhlasím, za těch podmínek, které jste mi psal.

T: Dobře děkuji, první otázka tedy zní, jak dlouho učíte?

D: Něco přes 20 let

T: Jaké všechny předměty učíte a na jakém stupni?

D: Učím jak na prvním, tak na druhém stupni. Vyučuji i počítače, matematiku, fyziku a chemii.

T: Další otázka tedy zní, jaké máte na škole elektronické pomůcky. Myslím tím smart tabule, počítače a tak dále.

D: Vybavení máme. Pro děti máme tablety. Občas si je můžeme půjčit, není to tak, že by každá třída měla svoje. Možnost mít tablet na nějakou výuku tady rozhodně je. Máme také počítače, s kterými můžeme pracovat. Teď už je v každé učebně notebook protože je v každé třídě smart tabule.

V některých případech se používá televize. Ne že by se na ní koukali na programy, ale jako velkoplošná obrazovka místo smart tabule. A ještě máme k dispozici vizualizér, ale to zřítka kdy využíváme.

T: A konkrétně vy, při jakých hodinách používáte jaké z těchto pomůcek?

D: To je dobrá otázka... [smích] my máme totiž super vedení, které nám umožňuje učit tak, jak to učitel cítí a já mám ty předměty hodně propojený, takže vám neřeknu, kde přesně. Ale řekl bych že hlavně matematika a čeština. Smart tabule vlastně ve všem, od matematiky, přes přírodovědu až k češtině. Tělocvik výjimečně, minulý rok jsem něco řešil s páťáký to jelo skoro furt. Když jsme potřebovali, tak jsme šli do toho.

T: Hmm, myslíte si, že u vás ve třídě každý žák má vlastní chytrý telefon?

D: Ano setkal, prvňáci většinou telefony ještě nemají. Nicméně i tam už jsou to jen výjimky, ale učí se s nima teprve zacházet. Myslím i s těmi pravidly co jsou ve škole. My samozřejmě nemáme ve škole telefony zakázané, ač jsou u nás v Písku školy, co je striktně zakazují. Stalo se mi teda i, že páťák

neměl telefon, a to jsem mu půjčil vlastní. A nebo si sedli spolu ve více lidech. Protože když už jsme to používali, tak to většinou byly týmové věci.

T: Vy jste mi vlastně odpověděl na další otázku, jak byste řešil problém, když by jste chtěl použít při výuce telefony a nějaký žák by ho neměl.

D: Ano to máte pravdu toto je velice citlivý problém. Je potřeba přemýšlet o tom dopředu, jak to ty děti vezmou. U mě ve třídě měly děti v uvozovkách tu půdu připravenou pro to, abychom s tím mohli pracovat. Fungovali jsme i velmi dobře s rodiči. Zaprvé ty děti, co ty telefony neměly, byli docela osobnosti, že to vycházelo z rodiny, že to nechtěj. V tuhle chvíli už je maj, protože si píšem a fungujem tak. Dítě, který nemá telefon se cítí velmi ostrčený a v tu chvíli to nejde řešit jinak, než to mít nějak zabezpečený a nebo teda dělat v týmech.

T: V současné době se telefony používají často a hojně, podle vašeho názoru, nemyslíte si, že je čas, aby se tyto chytrá zařízení zapojila více do výuky?

D: Já si myslím, že to je... Učíme děti a připravujeme je na to co bude za 20 let a ten telefon je prostě samozřejmost, ale musíme respektovat, že ne všechny rodiny je mají k dispozici. A ne všichni učitele s nima umí a myslím, že jako nařízená pomůcka by to bylo kontraproduktivní. Každý pedagog pak musí s tou pomůckou být smířený a vědět jak na to. Takže pokud by nechtěl, tak bych to jako povinnou pomůcku nedával. Ale myslím si, že je velmi dobré naučit děti zacházet s těmi telefony a naučit je, že to má nějaké výhody, ale taky rizika.

T: Jaký si myslíte, že na to mají názor žáci?

D: Určitě by chtěli, ale neví jak. Ty malé děti se už seznamují i s hodinkami. Ale když ho chtějí, tak ho chtějí na hru.

T: A ve vašich hodinách máte nastavená nějaká pravidla pro používání telefonů žáky?

D: Ono zatahování mobilů do výuky je teď poměrně nová věc. My se s tím učíme všichni, jak rodiče, tak učitelé, tak i děti. Pravidla rozhodně musí být. Prvňáci ty mají mobily v tašce schovaný a vypnutý celý den a vytahují je pouze když jim to dovolím. Některý děti ho pak vytáhnou o přestávce, ale hrajou na něm hry. Já jsem se s nimi domluvil, jak s páťáky, tak s těmi prvňáky, protože vím, že ty hry chtějí hrát, že s nimi udělám kompromis a nechám je o přestávkách jeden den v týdnu hrát hry. Ono to fungovalo a oni opravdu vytahovali ty telefony na hry jen ten jeden den v týdnu. Nabízel jsem jim i hry co hráli ve dvojicích, piškvorky třeba. Pak teda když potřebovali volat s rodiči, tak to jsem toleroval.

T: A pokud došlo na přímo na situaci, kde by žák ten zákaz porušil, jak jste to řešil?

D: Tak normálně jsme se o tom pobavili, on mi řekl jeho důvod proč to udělal, já mu řekl můj důvod proč mu to nemůžu dovolit a bylo vše vyřešeno. Já jsem ty jeho chápal, ale on ty moje uznal. Telefon schoval a už jsme spolu tohle nemuseli nikdy řešit.

T: Vyzkoušel jste už vy osobně někdy telefon ve výuce?

D: Často.

T: Myslím i žáky, že použili oni vlastní telefon při nějaké aktivitě, kterou jste pro ně vymyslel.

D: No jasně [smích]...

T: A mohl byste mi říct příklady? [smích]

D: Tak jedna věc je velmi dobrý nápad, ty QR kódy, který jsou výborný jak při zadávání otázek, tak je to něco zajímavého co děti láká. Dělán s nějakou aplikací, nemůžu si teď vzpomenout, jak se jmenuje to se omlouvám, ale ukázal mi kolega jak se to dělá. Já tam udělám test nebo prostě nějaké kvíz pak to promítnu na tabuli, děti akorát naskenujou ten QR kód a pak je to hodí rovnou na stránku, kde vyplní jméno a už to tam mačkaj. Další věc, na kterou jsme používali telefony, byly **ozoboti**. Další věc, co používáme je GPS. Jak při tělocviku, tak při přírodovědě. Někdy geocashing to byl. Stopky, kalkulačka, to jsou věci co jsou ty děti zvyklí používat. Internet to je další věc že jo. Když potřebujou zjistit informaci, tak internet je legální zdroj informací. Takže ten telefon tam je, jó a ještě vím, zdravotně. Byly to nějaké smart aplikace, co pomáhaly v těchto věcech, při první pomoci a tak.

T: Když jste chtěl dělat při hodině něco na telefonu, nebo když byste chtěl dělat něco na telefonu se třídou, narazil jste někdy na nějaké problémy, jak technické tak psychologické?

D: Narazili jsme třeba na to, že nám nefungovala wifina. Ve škole není přístupná všem. Potom na hudebce jsme chtěli udělat elektronický xilofon. Takže jsme řekli rodičům ať to doma nahrají a dítě co to nemělo, tak prostě nemělo. Vyřešili jsme to prostě vypůjčením mého telefonu nebo jednou hrál tenhle podruhé druhý. Ty problémy tam jsou ale rozhodně nejsou neřešitelné.

T: Jaké si myslíte, že jsou benefity nebo výhody, jak by se ty telefony daly využít?

D: Myslím si, že je to rychlejší řešení těch věcí. Oni mají po ruce nástroj, který se učí využívat a ono je to opravdu vede k tomu, že to využívají jako nástroj a ne jako hračku a to si myslím, že je hodně důležitý. Další benefit toho telefonu je názornost toho, co tam mohou najít. Rychlý řešení, najít si tam vzoreček v tabulkách je sice fajn, ale je to pravěk. Nosí po kapse prostě obrovskou knihovnu. Další věc je komunikace mezi těmi dětmi i komunikace mezi námi učiteli a dětmi. S páťáky jsme měli whatsapp skupinu, která fungovala parádně. Já si myslím, že učení se fyziku s telefonem a prostě celkově s telefonem je hrozně důležitý.

T: Pokud by se telefony do výuky zapojily v nějakém větším množství, mohlo by to mít nějaké mínusy? Mohli by to třeba žáci nějak zneužít?

D: To riziko toho zneužití tady je. Pokud se s touhle věcí začne dřív, ten učitel je rozumný a připraví je na to. Testujeme... bohužel škola je hrozně moc o testování, všechno se musí otestovat. Psali jste taháky na základce?

T: Psal jsem si taháky no [smích]

D: Já jsem to taky psal taháky no. Teda spíš jsem to párkrát zkusil a víc už jsem to nedělal. Ale chápete mě, taková ta snaha ulehčit si práci tu byla vždy. Musí se na to jít postupně prostě, nejde říct tak a teď se plošně zavedou telefony, to prostě nejde. Prostě ty generace, co budou učit s telefonama jsou ty generace, které je zažily už jako děti, čili ta generace, co je teď na základní a střední škole. Nemá cenu to tlačit učitelům, kteří k tomu nemají vztah. A učitel, který tyto rizika zná a ví, že může být nějaký podvod a teď je otázka jaký podvod. Jestli si najde odpovědi na internetu a nebo jestli mu je pošle jeho kamarád na messengeru.

T: Poslední otázka, dostala se k vám někdy informace o tom, že by nějaký pedagog nebo dokonce celá škola v nějaké míře již smartphony používali?

D: O žádné škole nevím, která by to takto používala plošně ani kolegu co by to takhle používal no.

T: Jo, jo takhle v pohodě, to bude ode mne všechno a já vám děkuji za rozhovor a za váš čas.

D: Rádo se stalo, snad jsem pomohl.

Přepis nahrávky č. 4

Datum realizace: 21. 4. 2021

Délka rozhovoru: 17 minut

T: Předtím než začneme se vás tedy znovu zeptám, jestli souhlasíte s tím, že se tenhle hovor bude nahrávat?

B: Souhlasím.

T: Tak tedy první otázka, jak dlouho už učíte?

B: Teď to bude čtvrtý rok.

T: Jaké učíte předměty a na jakém stupni?

B: Já už jsem učila na třech školách, všechno to byly základní školy. Učím cizí jazyky, takže učím na obou stupních. Mám teda angličtinu a němčinu. Minulej rok třeba jsem učila i informatiku a hudebku.

T: Máte u vás na škole nějaké elektronické pomůcky? Například smart tabule, počítače, tablety a tak dále?

D: V xxx máme... smart tabule jsou vlastně ve všech třídách, kromě vlastně dvou asi. Teď se přestavovala nová třída, kde smart tabule není. Obecně v každé třídě jinak jsou. Jinak v každé učebně jsou notebooky, který jsou připojený přes wifi. Potom máme ve škole tablety, myslím si, že tam je tak jestli 8 nebo 10 kusů. Musím říct, že nejsou úplně vhodný na všechno.

T: Používáte tyhle elektronické pomůcky, při nějakých konkrétních předmětech?

D: Tablety se využívají docela často a jednak teda já jsem je využívala několikrát v jazycích, ale vím že, je používají kolegyně na přírodopis, zeměpis o tom vím určitě. Používá se to i na dějepis. Prostě hodně tyhle přírodovědný předměty, děti tam vyhledávají informace.

T: A ty smart tabule, ty využíváte na jakých předmětech?

D: Třeba já konkrétně, protože v těch jazycích máme k těm učebnicím Itules, tak všechny ty funkce smart tabule nevyužívám. V té e-učebnici, jednak z ní můžu pustit poslech a jinak to má v sobě i nějaký hry nebo aktivity. Má v sobě klíč, takže já ty funkce ty smart tabule málokdy používám. Obecně se to využívá, ne na všechno, ale využívá. Občas se používá jako normální tabule a má to oproti ní nějaké výhody, někdy zase jako promítačka jenom.

T: Teď bychom se přesunuli k telefonům, myslíte si že v dnešní době vlastní už na základních školách všichni chytrý telefon?

D: Myslela jsem si že víceméně jo, ale není to pravda. Někteří žáci ten telefon nemají a nebo ho do školy nenosí. Znáám asi jednoho nebo dva, kteří mají starý tlačítkový telefon.. [smích] někteří, většinou mobil do školy nenosí. On je problém, že u nás ve škole jsou tak napůl zakázaný. Vlastně oni by si tam ty telefony nosit neměli. Myslím si, že minulý rok v páté třídě jsem se setkala s tím, že ně všichni mají telefon. Někdy ho mají ve skřínce, někdo ho ale nechává úplně doma. To jsou ale fakt výjimky. Když jsme u mě dělali nějaký focení, tak všichni měli telefony.

T: V současné době se ty smart phony používají často a hodně, nenastal už čas, podle vašeho názoru, zapojit tato chytrá zařízení jako pomůcky do výuky?

D: Myslím si, že jo. Bylo by to super. Nějaké ty aplikace jim v tom telefonu i zůstanou, je to těžký... jsou to jejich osobní telefony, tak jim nemůžu říkat nainstalujte si tady tu aplikaci na angličtinu. Vidím v tom i takový to propojení, že to není jen ve škole, ale je to i doma. Můžou si prostě doma otevřít to, co děláme ve škole a má to i více funkcí co mohou dělat. Je to výhodnější než mít pro celou třídu jednu tabuli a jeden člověk si tam něco zkouší sám, takhle můžou pracovat všichni zároveň a jsou tam prostě větší možnosti, určitě s tím souhlasím. Tady je ten problém, že oni ty telefony jako úplně nemají vytahovat při hodině, tak já se občas zdráhám jim říct, aby si je vytáhli, protože nevím kdo všechno ten telefon zrovna u sebe má, kdo ho má nabitý a tak, když jim to neřeknu dopředu.

T: Jaký si myslíte, že na toto mají názor žáci.

D: Ehh... já si myslím, že oni to uvítají. Mají to rádi, někteří akorát nedokáží vidět, že teď se ty mobily používají nějakým způsobem a že to není tak, že to mám teď se všema věcmi s tím, že si píšu s kamarády na messengeru a whatsappu. Z toho důvodu občas radši vezmu ty tablety, a tam nemají ty svoje osobní věci. Tak to je takový menší úskalí. Další co mě napadá, další překážka naší školy je, že wifiina často vypadává a školní notebooky tak není připojený přes kabel, ale přes wifi. Když je to třeba nějaká vzdálenější třída v rohu školy a tam je to připojení fakt slabý. Stalo se mi třeba, že jsem měla hodinu s tabletama, přišla jsem do třídy, nešla wifi a nešlo to ani na tom mém notebooku. No musela jsem pak dělat něco úplně jiného.

T: Jaká máte nastavená pravidla ve vašich hodinách pro používání telefonů?

D: Teďkon je to nastavený tak, že o přestávce se svolením učitele.. musí se dovolit, aby ho mohli používat, ale pouze aby mohli zavolat rodičům. A při hodině teda vůbec, pokud jim to teda učitel nedovolí.

T: A stalo se vám třeba, že by někdo tento zákaz porušil, a jak jste tu situaci řešila?

D: No stalo se mi to, většinou stačí na to upozornit a ten člověk jakoby ten mobil schová. Mělo by to být, že prvně si ho vezmu k sobě a pokud se to bude opakovat, tak do ředitelny a pak rodiče. Tohle samozřejmě ty děcka odradí pokud už se jim to jednou stane, jakože rodiče musí do školy, protože oni vytáhly telefon při hodině. Já to řeším domluvou...

T: Zkusila jste vy osobně někdy použít osobní telefon žáků při výuce?

D: Hmm.. myslím si, že teď od doby, co je online výuka se rozšířily způsoby, jak ty telefony používat. Využívala jsem ho určitě k těm kvízům, co je prostě třeba kahood, kterej jde přes ty telefony, je to prostě úplně něco jinýho. Třeba když každej tam může dávat odpovědi za sebe nebo ve dvojici je lepší a mnohem interaktivnější... no to se mi osvědčilo. Je to lepší než na papír nebo společně na tabuli. Jednou jsem to využívala k focení, měla jsem na angličtině nějakou aktivitu, že chodili po škole a měli nějaký nápovědy různý místa a měli dělat různě nějakou fotku. Pak nějaký dvě aplikace na angličtinu, to byla vyloženě aplikace, co se instalovala do telefonu a někomu to nešlo nainstalovat, oni třeba nemají paměť nebo starý telefon, na který už to nejde.

T: Pokud by se telefony ve větší míře zapojily do výuky, myslíte že by mohly nastat nějaký problémy, třeba nějaký zneužití při těch aktivitách?

D: Tak asi záleží.. třeba musím říct, že tady v xxx si nedokážu přestavit, že by něco nahrávali nebo někoho nahrávali nebo fotili. To může být nepříjemný, ale jakoby setkala jsem se třeba s tím, že žáci při hodině třeba fotili nebo si psali, nebo si hledali odpovědi na internetu no. Jakmile mají ten telefon v ruce tak s tím dělají blbosti no.

T: Co podvádění, myslíte že by se pokoušeli podvádět při nějakém testu, když by ten byl na telefonu?

D: Mám zkušenost, že třeba, když dělají testy třeba na google forms a dělala jsem tam test, ale jde to jako dotazník i. Někteří to třeba nedodrží no, ale oni budou podvádět s mobilem i bez mobilu když budou chtít, ale myslím si, že mobil není ten problém. Člověk naťuká pár věcí a má odpověď když má internet, tak je to snazší podvádět, ale mě by to neodradilo od toho ty telefony používat. Pokud by s tím byl problém, tak zadat otázku tak, aby nemohli opisovat nebo něco, co si nemůžou vygooglit. Je to jejich věc, když chtějí podvádět, já ty věci už umím. Dělají to pro sebe...

T: Je to tak no.. poslední otázka, dostala se k vám někdy informace, kde pedagog nebo dokonce celá škola využívá smart telefony ve větší míře?

D: Nevím bohužel, jestli to takhle stačí.

T: Jo, jo tohle mi stačí, já vám děkuju. Děkuji vám ještě jednou za váš čas a za rozhovor a mějte se pěkně.

D: Není zač, ráda jsem pomohla, nashledanou.

Přepis nahrávky č. 5

Datum realizace: 21. 4. 2021

Délka rozhovoru: 18 minut

D: Souhlasíte s tím, že tento hovor bude nahráván? Musím se na začátek zeptat..

T: Ano, souhlasím

D: Jako první otázku, jak dlouho už učíte?

T: Tenhle školní rok, jestli dobře počítám tak je můj šestý.

D: Jaké předměty učíte?

T: Učím fyziku a informační technologie.

D: Dobře. Máte u vás ve škole nějaké elektronické pomůcky, tím myslím například smart tabule, tablety, televize?

T: Máme tu toho spoustu, máme jednak v každé třídě interaktivku a máme i od loňska takovou jako mobilní-tabletovou třídu, kde máme takovej obrovskej kufr s třiceti tablety. Jsme kompletně vybavení internetem po celé škole a máme dvě počítačové učebny a v současnosti se buduje robotická učebna.

D: Ve vašich hodinách máte nějaké žáky, kteří nemají osobní telefon?

T: Myslím si že, stoprocentně ano. I když my to vyloženě nezkoumáme. U nás jsou mobily zakázaný školním řádem, takže se to do důsledku nezjišťuje. Mobilní telefony nejsou při výuce povolený, takže je to nějak nelimituje, když ho nemá. Když jsme ho ale na něco potřebovali a někdo měl tenhle hendikep, tak jsme to řešili individuálně podle charakteristiky toho problému.

D: Vlastně v současné době, se ty smartphony už používají hodně a často. Nenastal už čas, podle vašeho názoru, aby se tyto telefony zapojily do výuky?

T: Jo určitě já s tím souhlasím, kor když máme jakoby, nebo je to můj obor, tím že učím informatiku. Určitě bych s tím souhlasil, nicméně myslím si, že my třeba tím právě, že tu máme ty tablety a dá to prostě vždy nějakým způsobem vyřešit. S tím přicházejí problémy, kterých si myslím, že je více než těch pozitivních výhod. Nicméně souhlasím s tím, že pokud by to nějakým způsobem bylo regulováno, tak určitě ano. V dnešní době i my s tím máme zkušenosti, že ty děti přes to, že mají ty telefony zakázaný, tak pak prostě nějaký kyberšikany a podobně se prostě vyskytují. Přináší to

nemilý věci, který je třeba řešit. U nás je to nastavený tak, že oficiálně to školní řád jako zakazuje. Nicméně je na učiteli, jestli na vlastní riziko ty telefony třeba jako dovolí těm dětem, během té hodiny použít. Řeknu příklad, děláme nějaký laboroky při fyzice. Já řeknu ano, vemte si telefon můžete si tam pustit stopky, budete je potřebovat. To je na mě a když si to dovolím tak to není jako můj problém, nicméně jsou tu takové situace, kdy prostě se to fakt zvrhne a nastaly z minulosti příklady, že třeba pani učitelka dovolila dětem používat, ale jeden žák si začal tu hodinu potají nahrávat, pak to bylo na internetu. Z tohohle byl samozřejmě průšvih a potom celá vina, protože školní řád zakazuje, šla za paní učitelkou. Třeba ten měsíc konkrétně přišla o osobní ohodnocení. Ta zodpovědnost je prostě na tom učiteli. Zase potom platí zase nějaký školní výlety, kdy třeba já jedu s dětma na exkurzi a školní řád platí i mimo školu. To znamená, že když je ve školním řádě, že telefony používat nesmí tak je používat nesmí. Když já jim to na vlastní riziko dovolím tak je to prostě na mně. Řeknu prostě, jdu po ulici, kluk čučí do telefonu, vlez do silnice a nedejbože se mu něco stane a zase je to prostě na mě. I když třeba je to jak říkám u nás, že každý učitel to může vzít na sebe, takže nejsou zakázaný striktně. Já osobně je používám naprosto běžně, ale říkám jim prostě OK, vemte si telefon, ale prostě hned po ukončení té činnosti se musí vypnout.

T: Takže když byste to shrnul, tak vy jste spíš zastánce než odpůrce toho?

D: Do určité míry ano, říkám, když by třeba nastala nějaká regulace, pak samozřejmě se dost naráží na to, že třeba děti nemají data v telefonu, že třeba se musí použít něco, na co potřebujete internet. Třeba na vyhledání něčeho na mapě. Potom ale samozřejmě, je tu školní wifina, která je ale striktně zakázána šířit mezi, jak už rodiče, tak žáky. Takže pak třeba, já nevím, vyřešit nějakým hotspotem třeba jen na tu hodinu. Je tam samozřejmě je tam x věcí, na který se může narazit, ale já osobně v některých situacích používám, jak říkám stopky, kalkulačky nebo vyhledejte něco na internetu, vyfoťte tohleto a tamto abyste to měli třeba na doma si a tak dále a tak dále.

T: Vy jste zmínil nějaké problémy, kterých jste říkal, že je víc než těch pozitiv. Mohl byste je jmenovat konkrétně?

D: Tak jednak samozřejmě jsou to problémy sociální, protože třeba když já řeknu přineste si telefony a to dítě ho nemá, tak se už dostává do nějakýho ať už jako psychickýho jak už třeba, že je mu to líto, že on ho použít nemůže, nebo i ty ostatní třeba se mu můžou posmívat. Samozřejmě to na papíře vypadá hrozně hezky, ale já vždy říkám oni to ty děti třeba nemyslí zle, ale umí bejt hrozně ošklivý. Jenom prostě když jim dáváte tyhle možnosti, tak oni jsou schopny toho chytit. Potom jak říkám největší problém je v té disciplíně. Když řeknu jo, můžete používat telefony, ale nesmíte je používat o přestávce, tak tam je potom dost často, kor u nějakých problémových žáků, se s tím budeme prát jako denodenně. Kázeňský postihy to nevyřeší. Učím taky externě na střední škole a tam jako půlka

třídy nekouká vůbec na mě, ale čučí pod lavici. Prostě tam už je to hroznej distraktor. Kdyžby, což se dá suprově třeba udělat na těch tabletech, existovalo něco čím já můžu ovládat, co tam dělaj, co na těch tabletech jde. Tam si nainstaluju software, u kterýho jim třeba v tuhle chvíli zakážu internet nebo zmrazím obrazovku. Tak si myslim, že jsou ty mobilní informační technologie suprový. Když se budem bavit o tom přístupu „přines si vlastní zařízení“, tak osobně nejsem proti, pokud se to podaří ukočírovat, pokud ne, tak samozřejmě jim kolikrát řeknu, dobře, tak když to dneska nefunguje, tak jim dám šanci příště.

T: Jaký si myslíte, že na to mají názor žáci?

D: Já si myslim, že rozhodně, že jsou pro. Nejsem si jistej, že to je z těch důvodů studijních. Oni to prostě budou brát jako prostředek tu výuku nějak vydržet a že se zabaví. Tady to je i samozřejmě když jsou ty telefony zakázaný, tak ty děti o těch přestávkách, když ví, že učitel není poblíž, tak na nich jsou. Potom se to trestat musí, protože pak ve chvíli kdy řeknu u mě ve třídě, já mám osmáky, se stane to, že prostě je pořízena o přestávce nějaká fotka a ta se odpoledne objeví na instagramu a už to jde zamnou a já tomu musím čelit. Já tím předcházím nějakým problémům sám sobě. Oni by to, ale určitě uvítali a myslím si, že i dost jich to uvítá z těch studijních důvodů. V nějakých rodinách jsou tři nebo čtyři i více dětí a není tolik počítačů, tak dost těch dětí funguje na telefonech a to je s tím i dost naučilo a i si naučili pomoci, co se týče vlastního studia na tom telefonu. Ví, že si můžou něco vyfotit nebo vyhledat a fakt už to není jenom sociální sítě, hry a podobně. Takže, ano, myslím si, že by to uvítali.

T: Můžu se vás jenom zeptat, jaký vy máte osobně nastavený pravidla pro používání telefonů ve třídě a když je někdo poruší, tak jak ty situace řešíte?

D: No, pravidla takový jsou, že o přestávce se řídím tím školním řádem, to znamená zákaz. Jakmile vidím někoho, tak poprvé upozornění a když se to opakuje, tak to řeším nějakými kázeňskými postihy. Nebo zápisy do žákovských knížek, že se nedodrhuje školní řád. Pokud se jedná o nějaký závažnější prohřešek, řeknu prostě někdo někoho natáčí, ten je proti tomu vyloženě, tak pak se to řeší individuálně. Co se týče v hodinách, tak tam, pokud to neřeknu, tak je používat nesmějí. Oni třeba argumentujou „já se koukám kolik je hodin“ a já na to „hodiny máš na stěně nebo se můžeš zeptat mě“. Kolikrát se mi stane, že se dítě přihlásí, mě volá mamka, já jsem si zapoměla tohle, můžu to zvednout? Na to říkám jo v pohodě, já mám ve fyzice volnej kabinet, tak si to jdi vyřešit a pak se vrať.

Co se týče jakoby potom tý výuky, tak musim teda jako trošku zaklepat, že když jim řeknu teďkon máte telefon, používejte ho na stopky, tak oni, protože na to maj málo času, nebo jsou nějak limitovaný, tak to fakt používaj k tomu k čemu maj. Ještě se mi nestalo, že bych třeba řek, tady máte

nějakej pokus, stopněte si tam dvě minuty a že bych třeba během toho zachytil, že by někdo hrál hry nebo tak něco. Pokud se budem bavit o nějakých pravidlech tak je to tak, že co vono to dost taky záleží, k čemu to zrovna maj. Když řeknu hledejte něco na internetu, nebo na mapách, kolik je to třeba z Budějek do Tábora a jak dlouho se tam jede a tak dále. Ty děti to použijou na tu věc a pak ten telefon odloží a školní řád dokonce mluví o tom, že oni by ho měli mít vypnutý a v aktovce.

T: Vy jste říkal, že už jste ty telefony několikrát použil, vzpoměl byste si na nějaké konkrétní příklady a co přesně jste na těch telefonech dělali?

D: Nejvíc se to používá, při nějakých laborkách na fyzice, můžou to být slovní úlohy. Třeba najděte si na mapě, kolik je to vocať sem kilometrů, spočítáme, jak dlouho byste tam jeli. Nebo když běháme po schodech a měříme vykonanou práci a výkon člověka, takže oni si na tom telefonu třeba stopujou něco. Ted'kon jsou při tý distanční výuce a když maj udělat nějakej pokus ve fyzice, oni si to samozřejmě vyfotí udělaj to a pošlou mi to. Kdysi jsme, ale to bylo v rámci kroužku jakoby normální výuky, tak jsme stahovali různé aplikace výukový a v tom si jakoby hráli. Hledali si při nějakých pracích taky něco na internetu, v různých projektech a takhle.

T: Poslední otázka, dostala se k vám někdy informace o tom, že by nějaký pedagog nebo dokonce celá škola v nějaký větší míře smartphony využívala?

D: No to úplně asi ne. Mám nějaké kolegy, co to používají občas, ale jako nějak víc často to ne.

T: Dobře děkuji za rozhovor. Neshledanou.

Přepis nahrávky č. 6

Datum realizace: 5. 5. 2021

Délka rozhovoru: 13 minut

T: Na začátek bych se zeptal, jestli souhlasíte s tím, že tento hovor bude nahráváný pro pozdější účely analýzy?

D: Ano, souhlasím.

T: První otázka je, jak dlouho učíte?

D: Tak to je přesně, dejme tomu... protože já jsem byl 16 let mimo školství.

T: Stačí přibližně.

D: plus mínus 15.

T: Jaký předměty učíte?

D: Tak mám vystudovanej dějepis, občanskou výchovu a tělesnou výchovu, ale učím teď dějepis a informatiku.

T: A na jakém stupni?

D: Na druhym.

T: Máte u vás ve škole nějaké elektronické pomůcky?

D: Sou tam dvě počítačový učebny, v každý učebně je buď interaktivní tabule nebo alespoň dataprojektor. A jsou k dispozici tablety žákům

T: Vy osobně používáte tyhle zařízení ve vašich hodinách?

D: Dataprojektor a interaktivní tabule a počítače v hodinách informatiky.

T: Myslíte si, že mají žáci ve vašich hodinách všichni žáci svoje vlastní mobilní telefony?

D: Telefon mají všichni a většina z nich má chytrej.

T: V současné době se smartphony používají často a hodně, nemyslíte si že už nastal čas zapojit tyhle zařízení jako pomůcky do výuky?

D: To záleží, jak v kterém předmětu, a taky na míře intenzity, protože on třeba při matematice na tom nebude moc prostoru pro to. Čeština to samí. Navíc když mají k dispozici tablety, tak vlastně, který jsou praktičtější pro tu výuku, oni ten telefon vůbec nepotřebují. Samozřejmě jsou třeba hodiny, v nějakých předmětech, kde se ten mobil dá využít pokud je připojen na internet s vyhledáváním nějakých informací. V zeměpisu nebo dějiny by to šlo. Tam něco vyhledávat, pojmy, který neví. Není od věci, aby si to vyhledali na internetu přes ten mobilní telefon. Jinak abych podotkl, u nás ve škole a je to na spoustu školách, je používání mobilního telefonu zakázáno i o přestávkách. Žáci to svádělo si s tím hrát. Tak tomu jsme zamezili a je to tak už několik let.

T: A když vy to výslovně dovolíte, tak můžete?

D: Ve školním řádu to asi není, ale v momentě, kdy ten učitel to chce nebo potřebuje nebo uzná za vhodný, tak k tomu to nepotřebuje mít ve školním řádu. Řekne můžete používat mobilní telefony a tím to prostě hasne.

T: A jaký si myslíte, že na toto téma mají samotní žáci?

D: Ty o tom nepřemýšlí. Protože při výuce ho nepotřebují většinou mít zapnutý, naopak je to ruší. Když si ho nechají prostě zapnuté, babička prostě zrovna neví, že mají čtvrtletku z matematiky. Pak jim to začne pípat a ruší to i ostatní. Pokud to ten učitel uzná za vhodné, tak jim řekne, že ho mohou používat.

T: Myslel jsem jestli si myslíte, že ty žáci chtějí, aby se ty telefony využívali víc o těch hodinách.

D: Myslím si že ne, že to nechtějí, že mají spoustu jiných možností jak používat audio-vizuální techniku. Tak myslím, že o tom takhle nepřemýšlí.

T: Máte nastavená nějaká pravidla s žáky na používání těch telefonů?

D: Ve školním řádu je napsané, že musí mít vypnutý telefon v tašce a když já občas potřebuju nebo chci pro vyhledávání informací na internetu tak jim ho prostě povolím.

T: Porušil někdy někdo ten zákaz a jak jste tuhle situaci řešil?

D: Stane se občas, že to zapomenou vypnout, ale oni to mají nastavený tak, že to občas zapomenou vypnout a nedělají to vědomě. To dodržují všichni, navíc je to ve školním řádu. Pokud někdo zapomene si ho vypnout a nebo alespoň ztišit a ozve se tam nějaké pípnutí. Ten člověk se automaticky omluví, ztiší si ho a schová ho, to není problém. V tom vůbec nevidím problém v dodržování tohoto nařízení.

T: A zkusil jste vy osobně někdy použít ten telefon těch žáků při výuce na nějakou aktivitu? Tím myslím třeba i jako blbou kalkulačku, když to tak řeknu?

D: V mých předmětech to není třeba, já to prostě nikdy nevyužívám, není to prostě třeba no. Jedině když opravdu třeba jak říkám dám nějaký cvičení. Učím většinou dějepis, takže když jim dám nějaký cvičení nebo vyhledávání pojmů nebo křížovku nebo nějakou doplňovačku. Oni se mě zeptají, jestli můžou použít telefony a já řeknu ano nebo ne. Záleží na tom, co prostě od nich požaduju, ale jak říkám, využívání těch telefonů je minimální, protože pokud neví nějaký pojmy tak využívám.... Aby si to našli v učebnici nebo sešitě.

T: Takže teda když už, tak je to na nějaký vyhledávání teda?

D: V dějepise no, ale opravdu hrozně výjimečně, v informatice máme samozřejmě počítače, tak tam to není třeba.

T: Pokud by se škola rozhodla zapojit ty smartphony do výuky v nějaké větší míře, myslíte že by mohly nastat nějaké problémy, který by jako mohly nastat?

D: No vzhledem k tomu, že se stále zlepšuje wifi, tak by se signálem asi problém nebyl. Spíš si myslím, že ten prostor by v těch předmětech na nějaký používání mobilních telefonů prostě není.

T: Takže hmm... když by byly nějaké aplikace, jako třeba Kahoot, něco takového třeba?

D: Třeba by se mohlo stát, že by mu ta aplikace asi nešla nebo tak něco no. Asi by mohlo někde nastat, že tam nebude přístup k internetu, nebo spíš ten internet tu je ale nějak by se muselo vyřešit, aby měli i ti žáci přístup k tomu internetu. Tady jde o to, že vím to ze zkušenosti vlastní z tý informatiky. Řešit při hodinách technický problémy je neskutečně zdržující a únavný. Oni nejsou tak zdatní jak se zdá, oni umí hrát hry na počítačích, ale elementární záležitosti prostě řešit neumí a čím jsou menší, tím je to horší a potom, když by měl ten učitel řešit, že někomu nejde nainstalovat aplikace, tak než se rozkoukáte, máte čtvrt hodiny pryč. Třeba ty tablety v dějepise nevyužívám, protože tam k tomu nemám prostor, mám ty hodiny postavený jinak než na tom, aby sem používaly tablety.

T: Myslíte, že by vás napadly nějaké benefity nebo plusy, které by to mohlo přinést, kdyby se ty telefony začaly zavádět ve větší míře?

D: Škola by musela zavést nějaký program asi na to. To by nešlo jen tak. Určitě by se to výjimečně nějak nárazově dalo využít, třeba nějaká dopředu domluvená hodina, kde by se pracovalo jenom s těma telefonama, ale ve větší míře si myslím že ne, protože jednak se do těch mobilů nakoukají ve svém volném čase dost, takže není důvod, aby ve velké míře to používali v hodinách a to použití těch mobilních telefonů je strašně omezený. Když si vezmete 14 předmětů, co mají, tak v kolika z nich můžete použít mobilní telefon? To je prostě strašně málo že jo? V matice možná používat ale

v jazycích potřebují mluvit a ne koukat do telefonů a v ostatních předmětech je to otázka jen občasného používání. Nemluví o výchovách, tam už vůbec se to nedá použít, tam to využití zkrátka nebude. Je to otázka několika předmětů, kde bych věděl jak to použít a to ještě jen občas. Pokud vim, tak učitelé to prostě nevyužívají mobilní telefony a pokud ano tak minimálně.

T: Poslední otázka, dostala se k vám někdy informace o tom, že by nějaký pedagog nebo dokonce celá škola v nějaký větší míře smartphony využívala?

D: Ne.

T: Dobře tak děkuji. To je ode mne všechno.

Přepis nahrávky č. 7

Datum realizace: 6. 5. 2021

Délka rozhovoru: 16 minut

T: Na začátek bych se zeptal, zda souhlasíte s tím, že budete součástí mého výzkumu anonymně a tento rozhovor bude nahráván?

D: Ano souhlasím se vším.

T: První otázka tedy je, jak dlouho už učíte?

D: Od roku 1999, takže 22 let.

T: Jaká učíte předměty?

D: V současné době učím jenom fyziku, ale učil jsem matiku, fyziku, základy techniky a učil jsem kromě toho taky informatiku.

T: A na jakém stupni učíte?

D: Na druhém, vždy jsem učil na druhém stupni.

T: Máte u vás ve škole nějaké elektronické pomůcky, například smart tabule nebo tablety a tak dále?

D: Máme smart tabule, tablety. Máme tablety a klasický počítače.

T: A vy osobně používáte nějaké z těchto zařízení při vašich hodinách?

D: Zatím ne, ale abych to tak uvedl. Já jsem asi před osmi lety byl na konferenci v Budějicích od Microsoftu ohledně využívání těchto zařízení v síti a popravdě řečeno, ono to tenkrát moc nefungovalo. Byl taky problém, že se třeba zadávaly testy, ale zase nebyly systémy, který by to propisovaly do nějakých míst jako třeba hodnocení nebo tak. Používáme ve škole informační systém EduPage, kterej je úplně bezvadnej, protože ten těm žákům spravuje třídnici, žákovskou, známky. Vlastně je tam možný dělat interaktivní výuku a ovládat tam různé aplikace. Můžou se tam psát třeba i testy a tam si něco nastavíte a ono to samo vyhodnotí a na základě vašich specifikací, to pak zapíše známku tomu žákovi. Vy jako učitel to jenom potvrdíte a pošlete rodičům. Je tam dobrý, že je to všechno v jednom. Zadáte test, ten si vyhodnotíte a pak někam datlujete známky jako to třeba bývá u bakalářů

T: Jasně.

D: Jak byla ta covid situace, tak jsme šli hodně tou cestou tý asynchronní výuky, kdy ty učitele měli možnost vytvářet interaktivní hodiny, včetně testů v tom edupage právě. Zvažovali jsme i to, že

spousta dětí má ty smart telefony a že vlastně si může tu online výuku odbýt přes ty telefony. Když ale si to tak vezmu, tak teď, co je ta prezenční výuka, tak ty telefony taky využíváme. Oni si můžou ty žáci chodit na tu edupage a dělat ty testy nebo úkoly klidně ve škole když jim to ten jejich telefon dovolí jo. Je to na stole teď, že žák by si přinesl vlastní zařízení a učitel by jenom třeba pomocí QR kódu ukázal odkaz na test, který si doma vytvořil.

T: Když bych se zeptal, přesunuli bychom se k těm telefonům, já se zaměřuju na to... na výuku prezenční a když teďka opomeneme tu covid situaci. Jestli máte nějaký povědomí o tom, jestli nějaký z vašich žáků v třídách, v kterých učíte nevlastní mobilní telefon?

D: To ne, drtivá většina ten mobilní telefon má a v případě, že by se takovej případ našel, tak bychom mu mohli zapůjčit ten tablet. Aby ty děti nebyly jakoby diskriminovaný.

T: V současné době, když ty smartphony má skoro každý a užívá se to často a hojně, nemyslíte si že už nastal čas, aby se tyhle chytrá zařízení zapojily jako pomůcky při výuce?

D: O tom jsem teď mluvil. My jsme tu dělali tu síť a připravujem to tady na to, aby ti žáci se mohli připojit na internet. A od září to plánujeme začínat zavádět do výuky. Můžete si vytvořit pak sadu testů třeba v tom edupage a jenom řeknete je tam připravený test. Děti se přihlásí a odklikají ty odpovědi nebo namačkají čísla. Ten systém to vyhodnotí, zapíše známku a je vymalováno [smích]. Je to vlastně strojové učení a žáci v tom využívají ty mobilní telefony. Ale musíme ty učitele s tím naučit, ale pak to zase ušetří hromadu času. Víte, jak je to časově náročný potom? Je to dobrý i na procvičování, protože si může vyzkoušet jednou a má 20% a pak to zkusí znova a má třeba 50%. Ty děti na tom procvičují třeba předvody jednotek ve fyzice. Některý děti ale zase to zkusily třeba posedmý a posedmý dostaly dvacet procent. Je to individualizace.

T: Jestli to teda dobře chápu, oni teda při těchto aktivitách používají svoje vlastní telefony?

D: Oni je používají vlastní telefony, ale můžou využít i vlastní počítače nebo tablety. Právě je dobrý, že se to dá zapnout úplně všude. Musí se to začlenit do školního řádu, musí být souhlas rodičů, musí se s tím naučit samotní učitelé. I to připojení je dneska problém. Věřte tomu nebo ne, musela by se na to přizpůsobit síť no.

T: Jaká máte vy nastavená pravidla pro zacházení s těmi telefony ve vašich hodinách?

D: Ty pravidla jsou podle vyučujícího. Řekne můžete nebo nemůžete použít. Něco na tenhle způsob. V řádě to takhle úplně není ale kantoři to takhle dělají.

T: Chtěl jsem se ještě zeptat, jak vy řešíte, pokud při prezenční výuce, když někdo ten zákaz poruší? Jak tuto situaci řešíte?

D: To se mi ještě nikdy nestalo.

T: Nestalo?

D: Ne. Pokaždý, když řeknu zandat, tak je zandaj a to je celý.

T: Teď jste mi na chvílku vypadl...

D: Slyšíme se?

T: Je to nějaký trhaný teď...

D: Jo...

T: Jo, už asi dobrý, doufám. Tak vlastně další otázka je, jestli byste mi mohl shrnout nějaký problémy nebo překážky, který by při tomhle mohly nastat? Myslim při tom zavádění.

D: Je to samozřejmě investice v rámci školy, tam se pohybujeme v řádech statisíců korun. To jenom za pokrytí wifinou tak, aby byla schopná zabezpečit ty žáky kdekoliv. Implementovat mobily do výuky by určitě nebylo jen tak, musíme že jo... Musíme to nějak zavést do školního řádu a nějak tomu přisbůsobit ten vzdělávací systém.

T: A když shrneme ty výhody a v čem je to dobrý? Plusy a benefity.

D: Plusem by mohlo bejt, že ty děti by byly víc zapřažený a výuka by byla individualizován, to zmanená že bude někde nějaká sada příkladů na procvičování. Jeden žák bude u prvního a druhý už bude svištět pátej. Daj se tam nastavovat různý náročnosti a samozřejmě ten učitel, když už má nastavený ty zprávný odpovědi, tak mu to ten systém sám vyhodnotí a může to být časová úspora. Najednou stranu je to složitější to připravit, na druhou stranu je to úspora času potom na těch opravách těch testů. Nelze to ale použít uplně na všechno, bude určitej segment, kde to bude výhodný a zase jinde bude tradiční psaní do sešitu. Nemyslim si, že by to bylo uplně stoprocentně jenom přes chytrý telefony celá výuka to né.

T: A myslíte si, že by se ty telefony daly nějak zneužít?

D: No tak, dneska se dá zneužít všechno že jo? Hlavně na těch vyšších stupních můžou bejt týpci, který jsou zdatný hackeři. Na tý základce můžou leda na nějaký podvádění nebo pořizování nějakých videí. Potom nějaký postování na sociální sítě že jo?

T: A to podvádění, při těch testech. Mohl byste to nějak rozvinout?

D: Ano, je to reálný. Je mi jasný, že oni si pak ty výsledky mezi sebou předaj. Pošlou si fotku nebo printscreen. Člověk tohle musí zohlednit. Když maj třeba přihlašovací údaje, tak není problém aby

jeden dal přihlašovací údaje druhému a ten se tam přihlásil a vyplnil to za něj. Takže určitý rizika tam jsou.

T: A poslední otázka, znáte nějakého pedagoga nebo třeba celou školu, který už ty telefony ve výuce používá ve větší míře?

D: Konkrétně tady ne, možná nějaký školy to mají rozjetý víc, ale co si budu povídat školy, a hlavně starší učitelé jsou k tomuhle skeptičtí...

T: Tak to bude ode mne všechno. Děkuji a mějte se hezky.

D: Taky děkuju, snad jsem byl nápomocen. Nashledanou.

Přepis nahrávky č. 8

Datum realizace: 16. 5. 2021

Délka rozhovoru: 19 minut

T: Tak na začátek bych se chtěl zeptat, zda souhlasíte s tím, že bude tento hovor nahrávaný? Je zcela anonymní, ale musím si ho nahrát, abych ho poté mohl přepsat a analyzovat.

D: Ano souhlasím, samozřejmě.

T: Dobře, tak děkuju. Tak první otázka zní, jak dlouho už učíte?

D: 12 plus 11 to je 23 let.

T: Na jakém stupni učíte?

D: Na prvním stupni.

T: A jaké předměty učíte?

D: Učím hudebku, matiku a informatiku.

T: Teďka bych se zeptal, jaký máte na škole elektronický pomůcky?

D: Máme interaktivní tabule ve třídách. Skoro ve všech na prvním stupni. Pokud tam není interaktivní tabule, tak je tam dataprojektor, to jsou tuším tři třídy. Ve všech třídách je jinak interaktivní tabule. Pak máme dvě třídy, kde jsou velkoformátový televize.

T: Při jakých předmětech vy používáte tyhle zařízení?

D: Já, protože v hudebně mám jenom dataprojektor, tak používám dataprojektor. Při informatice používám jak dataprojektor, tak i interaktivní tabuli.

T: Dobře, teď bychom se přesunuli k těm telefonům, víte o nějakých žácích ve vašich třídách, kteří nevlastní ještě mobilní telefon?

D: Na prvním stupni se to teprve rozjíždí, takže samozřejmě. Prvníci vesměs nevlastní, druháci typuju někteří již ano ale většina ne. Takže řekněme od třetího ročníku už většinou ho mají. Je to odhad.

T: Dobře, děkuju. Vlastně v současné době se ty telefony už používají často a hojně, má je většina populace, nemyslíte si, že už nastal čas zapojit tyhle chytrý zařízení do výuky?

D: No, určitě ano. Od určité doby ta distanční výuka co probíhala, to hodně posunula tuhle technologii. Pokud neměly děti nějaký zařízení a když neměly nějaký zařízení, tak jim ho pořídili, nebo

jim ho půjčila škola. To hodně poskočilo, takže vlastně po té distanční výuce se to posunulo a teď jsme více otevřený těm telefonům. Když jsme se s tím museli seznámit během té situace. Určitě svoje místo mají i třeba v nižších třídách, ale myslím si, že opravdu až tak od té třetí třídy možná až čtvrté třídy.

T: Jaký si myslíte, že na tohle mají žáci názor?

D: Myslím si, že je to atraktivní pro ty děti, určitě. Takže kdybychom se jich zeptali, tak by samozřejmě asi chtěly. U čtvrtáků a pátáků si myslím, že by je dokázali i ovládat na, řekněme, nějaký vyšší uživatelský úrovni. Ty menší děti nevim, jak by ho ovládaly. I když ty systémy nevim, my tady máme systém EduPage a ten umožňuje velice pěkně komunikovat přes mobil žák-učitel. Takže by se to možná i ty menší děti naučily.

T: Jaký máte vy nastavený pravidla pro používání telefonů?

D: Učím teď prvňáky a druháky, tak tam prostě ty telefony nejsou. Pokud jsem učil na hudebku vyšší ročníky, neměl jsem tam žádný problém s tím, že by mě tam někdo rušil. Mobil jsem nevyužíval při hodině. Co se týče informatiky, tak určitě používání mobilu nezakazuju úplně. Směrem třeba k tomu edupage, protože když děti učíme jak se přihlásit na počítači do systému edupage, tak samozřejmě říkáme, existuje mobilní aplikace, můžete si jí stáhnout. Další hodinu přijdou děti s tím, že si to stáhly a řešíme při té hodině, jak se to používá a odpovídám jim na otázky, který prostě k tomu mají.

T: Zkusil jste někdy vy využít mobil při hodině? Nějakou aktivitu, kde by žáci používali vlastní telefony?

D: Ne, to jsem nezkoušel, ale doba k tomu zraje, protože při informatice jsme začali využívat programování ozobotů, pokud víte o co jde. To je ten malinkatej robůtek, kterej se programuje pomocí blokových příkazů. My jsme to letos zavedli poprvé, protože jsme mohli koupit ty robůtky, tak jsme to poprvé zavedli do výuky a tam samozřejmě je mobilní aplikace, která umožňuje ty ozoboty nějakým způsobem programovat. Takže dokážu si to představit, ale ještě jsem to nevyzkoušel.

T: A co třeba úplně obyčejný aktivity? Najít něco na internetu nebo kalkulačka třeba?

D: Dřív k tomu doba nebyla, ale teď vlastně když to tak říkáte, tak poslední roky to používáme sem tam. Třeba, když si potřebujou něco najít na internetu nebo tak. Takže ta doba k tomu předtím nebyla. V současné době, ale zase neučím předměty, kde by se to dalo využít nějak víc. Nenapadá mě co dělat třeba v hudebce nebo v informatice na telefonu no. V té informatice si to najdou na počítači co potřebujou a telefon k tomu nepotřebujeme.

T: Pokud by se škola rozhodla pro zapojení mobilních telefonů do výuky, myslíte si, že by při té implementaci mohly nastat nějaké překážky nebo problémy, které byste dokázal odhadnout? Mám kolegu na druhém stupni, kterej právě chce začít používat ty telefony v normální výuce. Prostě ten druhý stupeň, tam už ty děti v drtivý většině ten mobil mají. Řešili jsme to se správcem sítě jak to nastavit, protože tam hrozí nebezpečí nějakýho útoku na školní síť. Nebezpečné stránky, stahování nějakého nebezpečného obsahu no. Tohle jsme ještě úplně nevyřešili. Jestli tam bude nějaký omezení nebo ne, nebo jestli to bude s přístupem jenom na ten edupage. Tohle ale ještě není úplně vyřešený. Nebezpečí tohohle typu tam je.

T: A jak byste řešil, kdyby nějaké to dítě nemělo vlastní telefon?

D: Na toto máme řešení, máme zakoupený tablety, takže pokud by bylo třeba, půjčili bychom ten tablet třeba. Dalo by se to ale řešit i tak, že by se tomu musel přizpůsobit ta výuka, takže mě napadá třeba nechat je dělat ve skupině.

T: Když jsme si říkali nějaké ty překážky, napadají vás nějaký benefity a plusy, kdyby se to zavedlo ve větší míře?

D: Záleží na předmětu samozřejmě a záleží na tom, jakým způsobem je vedená hodina. Při některých hodinách to samozřejmě přínosem není, ale při některých hodinách to naopak byl velký přínos. Benefity? Je to zpestření pro ty děti, o tom není pochyb. Je to něco jiného, je to atraktivní to ano. Vyhledávání informací, určitě. Když se narazí v hodině na něco, na nějaké téma, je potřeba najít nějaká data, která nejsou přímo ve třídě k dispozici tak ano. Oni to i kolegyně využívají nejenom na ty mobilní jako, aby dítě vyhledalo ty informace. Třeba jak vypadá nějaký zvíře na obrázku na internetu. Když by byly ty telefony, tak by to mohly hledat ty děti tohle. Takže určitě benefity ano, v tom, že by děti našly něco neznámého, co by bylo potřeba, co by bylo potřeba doplnit do té hodiny, jak už jsem mluvil o tom našem edupage. Na tom edupage je možné připravit testík, formou třeba odpovědí abcd, nebo třeba doplněním čísla třeba v matematice, nebo slovním. Ten test by zadal a děti by pracovaly na tom mobilu a vypracovali by test a to by byla taky určitá zábavná forma psaní testu.

T: Další otázka by byla, jestli by vás napadlo, jak by je ty děti mohly zneužít ty mobily?

D: No mohly by třeba podvádět při těch testech. Nebudem si nalhávat, že se to neděje, všechny děti to zkouší, všichni jsme to zkoušeli. To je přirozený. Když budu mít test na papíru a budu vypracovávat postupně ty otázky, tak ten žák má na tom papíru mnohem lepší přístup se podívat k tomu druhému, kdežto na tom telefonu je to menší a ten žák to má blíž u očí a hůř by viděl k tomu sousedovi. Ale myslím si, že bych si dokázal ohlídat jestli opisují nebo ne, ale samozřejmě bylo by lepší, kdyby třeba byl nějaký software na to sledovat jejich obrazovky a to taky je problém, když jsou to jejich

telefony, tak to je takový těžký. Musel bych si ty testy nebo prostě tu hodinu nějak přizpůsobit, abych si to dokázal ohlídat. Ty děti by si mohly posílat ty odpovědi mezi sebou, když maj ty telefony. Ale zase v tom edupage je těžký to vypnout ten test jít někam na prohlížeč, nebo na messenger a pak se vracet zpátky. Myslím si, že by to nestíhaly, kor, když bych ty testy udělal tak aby třeba nebyly tak těžký pro ty, co se učily a ti co se neučily by nestíhaly si to hledat.

T: Poslední otázka. Dostala se k vám někdy informace o nějakým pedagogovi nebo dokonce škole, který už tohle využívá ve větší míře?

D: Nevím o nikom, natož škole. To fakt nevím, to se omlouvám. Já to nezjišťoval ani jo, ale na tom prvním stupni my to tolik nepotřebujem. Tam spíš se děti učí tu motoriku, psát rukou kreslit, číst z knížek a tak, než tukat ten telefon.

T: To nevadí, to je ode mne vše. Děkuji za váš čas a mějte se hezky, nashledanou.

D: Rád jsem pomohl, nashledanou.

Přepis nahrávky č. 9

Datum realizace: 11. 6. 2021

Délka rozhovoru: 26 minut

T: Musím se Vás na začátek zeptat, zda shouhlasíte s tím že tenhle hovor bude nahrávaný? Potřebuji váš souhlas na záznam.

D: Samozřejmě.

T: Tak děkuju.

D: Souhlasím.

T: Takže první otázka. Stačí mi přibližně. Jak dlouho už učíte?

D: 30 let, přes 30 let.

T: A na jakém stupni učíte?

D: Na druhém stupni.

T: Jaké předměty?

D: Čeština, občanka, etika.

T: Máte u vás na škole nějaký elektronický pomůcky, tím myslím notebooky, tablety, mobily, cokoliv?

D: Máme v každé třídě notebook a smartboard tabuli, interaktivní tabuli, to využívám hodně. A jinak vybavenost školy, naší školy notebooky nebo počítači pro jednotlivé žáky je horší, protože jsme začínající škola. Děti chodí na informatiku do domu dětí a mládeže, kde máme pronajatou učebnu, tam je prostě počítač pro každé dítě.

T: A ty smart tabule, na jaký předměty je používáte, nebo spíš na jaké předměty a jaký přímo aktivity nebo co na nich přímo děláte?

D: Myslím, že je používá na druhém stupni i na prvním stupni každý učitel při svých předmětech. Já při češtině je používám. Jednak je používáme místo klasické tabule, takže si dáme třeba, jak se to jmenuje, teď jsme to zapomněla, tak interaktivní smart board. Teď jsme zapomněla, jak se jmenuje ten program. Prostě píšeme na tu tabuli, nebo při literatuře třeba používám prezentaci jednotlivých spisovatelích a promítám ji a vyprávím dětem o těch spisovatelích. Používám jí i třeba teďka po první světovou válku v literatuře, tak třeba kousek filmu z youtube, a tak, nebo když narazíme na nějaké

slovo, třeba lachtan, který si děti nedovedou přesně představit, tak si třeba na google rovnou ukážeme obrázek a tak.

T: Ještě jsem se chtěl zeptat, máte ve škole, jak dneska už bývají, ty tabletové učebny?

D: Nemáme. Máme tablety, pár tabletů, které jsem získali z projektu evropské unie, ale to jsou tablety, které se musejí přinést do tříd a nejsou, je to pro každého žáka, já nevím kolik jich je, možná deset, já je teda moc, já je nepoužívám.

T: Tak další otázka je, jestli si myslíte, že všichni vaši žáci mají vlastní mobilní telefon?

D: No nemají, to je právě to, proč třeba mobilní telefony málo kdy používám jako pomůcku, protože když řeknu najdeme si teď, můžeme pracovat ve skupinách, můžeme. Takhle najdete si informaci na internetu, když vím, že nemají všichni, tak je to takové diskriminující. Radši používám třeba tohle ve skupinové práci, kde můžou třeba, kde stačit třeba dva, tři mobily a oni to můžou společně hledat. Víím teda, že třída, kde učím, nemají všechny děti chytrý telefon.

T: A to teda je na druhém stupni. Na druhém stupni jsou teda žáci nějaký, který nemá telefon?

D: No, jeden, dva, tři v každé třídě, kde učím se najdou. Rodiče preferují tlačítkový telefon, aby děti nebyly pořád na nějakých hrách. Já tomu rozumím.

T: Když bych se zeptal, že vlastně v té současné době se ty telefony používají dost hodně a často, nemyslíte si, podle vašeho názoru, že by se do té výuky měly začlenit víc?

D: Já docela vidím rozdíl i můj, před distanční výukou a po distanční výuce. Před distanční výukou to bylo třeba i tak, že jsem, ne ne takhle, na naší škole děti mají zakázáno používat mobilní telefony, tyhle dotykové telefony mají zakázáno používat o přestávkách, během vyučování, když to není za vyučovací účelem. Třeba jsem přišla do třídy, a když jsme dostala novou třídu a napsala jsem na tabuli třeba domácí úkol a oni si to chtěli vyfotit a já jsem to považovala za intelektuální lenost. Říkala jsem, to snad nemyslíte vážně? Tak máte snad zavedený nějaký sešit, kam si píšete domácí úkoly a podobně. No tak samozřejmě v těchto věcech se člověk posunuje třeba pod novými zkušenostmi, když jsem, když jsem měli tak dlouho, vlastně teď jsem měli 7 měsíců distanční výuku, tak jsem vnímala, že děti bravurně používají počítače, tablety a používají i dotykové telefony. Takže jsem se v tomhleto posunula. Říkala jsem si nepůjdu proti proudu, takže jim dovoluji, třeba když teď promítám něco zajímavého na interaktivní tabuli, když na ni napíšu něco zajímavého, nějaký přehled nebo jim promítnu ten přehled v gramatice a podobně. Tak samozřejmě chci, aby si zapsali během výuky do sešitu, ale když třeba někdo nestíhá, když třeba musím ukončit hodinu a někdo nestihl, tak

řeknu, tak si to vyfoť a doma si to dopiš a podobně. Tak začínám to používat více, protože, protože to tak doba chce, protože si na to děti ještě během toho lockdownu více zvykly a já vlastně taky.

T: Když se teda bavíme o tom, že by se ty telefony zavedly jako pomůcka do výuky častěji, aký si myslíte, že na to mají názor žáci? Myslíte, že by to spíš chtěli, nebo spíš ne?

D: No jako kdyby to měli všichni ve třídě, tak by to určitě uvítali. Já jsem, protože to je pro ně něco přirozeného. Já jsem učitel trochu, jak říkám učím 30 let, já je vedu k hledání informací, vedu je k tomu nevím, ale vím, kde to mám hledat. Což je heslo studenta jim říkám. Tak samozřejmě stále víc a více toto je cesta, ale pro mě to není jediná cesta. Mám třídu vybavenou různými slovníky, vedu je k tomu, aby si všechno hned nagooglili, aby... Vlastně učím hledat ve slovnících, když něčemu nerozumí, tak moji žáci jsou už tak docela jako sečtený v tom, nebo mají tu zkušenost, že se můžou zvednout, jít tam dozadu do knihovničky, vytáhnout si slovník a hledají pravidla českého pravopisu, slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov a tak dále. Takže určitě si myslím, že tuhle dovednost o tu nechci a by žáci přišli, protože je to pracnější, musí použít znalost abecedy, je v tom určitá dovednost větší než si to vygooglit, ale jak říkám, začínám to kombinovat i s tím, tak si to vygooglíme, tak si to najdeme a myslím si, že bych v tom chtěla udržovat takový poměr i nadále.

T: Zkusila jste Vy někdy osobně použít ten telefon těch žáků, nějakou aktivitu jestli jste někdy vyzkoušela s žáky, kdy by byli použity ty jejich telefony?

D: Určitě, teď jsme zrovna měli cizí slova, vlastní jména, jejich pravopis a tvary a bylo tam obtížné cvičení s římskými bohy, božstvem na Olympu, řeckými bohy, božstvem na Olympu a oni měli přiřazovat jednotlivé bohy, jména bohů a ještě je skloňovat do textu a to mi přišlo těžké, tak jsme jim řekla, aby si našli to božstvo a jejich charakteristiku na mobilu, na googlu, a že můžou hledat informace a pomocí toho doplňovat ta jména. Samozřejmě, takovéhle věci se vyskytují, já ráda ten mobil použiju, i když říkám, ne tak často, jako třeba možná by si žáci představovali.

T: Ještě nějaký aktivity by Vás napadly, třeba jenom občas vypočítat něco na kalkulačce, nebo teda to focení jste zmiňovala, že občas dovolíte si něco vyfotit, nebo nějaký stopky, něco takového, jde mi o nějaký jakoby ještě nějaký konkrétní přímo činnosti, který jestli si vzpomenete samozřejmě na nějaký konkrétní činnosti, co jste na těch telefonech dělali?

D: Tak určitě časomíru že jo, protože v jedné třídě nám, neslyšíme zvonění, tak děti od začátku jsou zvyklí, že jsem je požádala, aby teda vždycky jeden časoměřič tam nastavil čas konce hodiny a nám to zazvoní. Nebo, nevzpomínám si konkrétně, kdy jsme použili stopky, třeba spíš na výletě, a tak jo, když máme nějaké hry, já jako češtinářka stopky tolik nepotřebuju.

T: Teďkon bych se chtěl zeptat, když by se škola rozhodla, že by ty telefony zavedla do výuky, tak myslíte, že by při tom zavádění těch telefonů, když by se to jako ve velké míře už prostě začlo zapojovat do výuky a bylo by to třeba na denním pořádku. Myslíte, že by mohli nastat nějaký problémy při tom zavádění? Co by škola musela udělat, aby dám příklad, třeba jestli připojení k internetu, muselo by se zařídit, aby žáci ve škole měli ve škole připojení k internetu, pokrytí aby bylo. Myslíte si, že by to byl problém?

D: Byl by to problém, protože mi máme docela slabou wifinu, já sama když používám někdy youtube ve třídě, tak na tom třídním notebooku, tak se nám to seká, když je zrovna špička, když ve více třídách používají internet, takže určitě by se musela postavit wifina, nebo něco co udělat se sítí. My třeba nemáme správce sítě, takže si myslím, že by to muselo souviset i s tím, že bychom museli mít správce sítě, který by tohle všechno vyladil, protože jak jsem říkala, nemáme ani počítačovou učebnu, takže nám to zatím to pokrytí je takové slabé.

T: A teda, když by jsme se podívali jakoby na ty telefony, když bychom to shrnuli, dokázala by jste říct nějaký prostě výhody a benefity těch telefonů ve výuce oproti třeba normální výuce?

D: Tak určitě by to bylo, rychlost hledání informací, kdykoliv narazíme na něco co si potřebujeme vysvětlit, tak je to ta rychlost, ale jak říkám, já nejsem úplně pro digitalizaci výuky. Myslím, že toho děti, že jsou v tom děti jednak dost zkušené z domova, že když dělají třeba nějaké úkoly, tak to použijí a já jsem spíše ten papírový typ, slovníky a tak. Pořád si myslím, že je ta přílišná digitalizace vede, já tomu říkám instantní doba jo, máme, něco chceme, tak to máme hned. Udělám si instantní kafe, chci něco vědět, vygooglím si to, ono mi to samo naservíruje. Když třeba děti hledají v těch slovníkách, tak si myslím, že tam musí prostě prokázat nějaké dovednosti, musí i nějakou vytrvalost. Myslím si, že nejsem úplně zastáncem té, přechodu na digitální výuku ve větší míře.

T: A teďkon, kdybychom si řekli naopak nějaké mínusy. Buď nějaké mínusy těch telefonů a nebo jak by se daly zneužít, těmi žáky ty telefony?

D: No tak jednak mínusy jsme řekla, to je ta taková pohodlnost a všechno mám naservírováno, všechno mám rychle no a samozřejmě já bych nevěděla, kde zrovna jsou. Samozřejmě bych chodila po třídě a dívala bych se na obrazovky i když si myslím, že třeba když jsou na počítači a hledají informace, člověk má větší přehled. Stojí třeba vzadu a vidí do obrazovek. U těch notebooků jsme si jistá, že některé děti by tam hledaly, byly by úplně, dělaly něco jiného, než zrovna společné vyhledávání nějaké informace. Takže by to asi zneužívaly.

T: A co myslíte třeba? Myslíte že by podváděly? Třeba když by se dělal, když by byly nějaký testy pomocí těch telefonu, kdy by oni odpovídaly na těch svých telefonech? Myslíte, že by třeba podváděly, že by to zkoušely?

D: Abych pravdu řekla, já jim dávám takové testy, protože mám češtinu, kde naopak i v té papírové podobě je vedu k tomu nevíš, tak se podívej, nebuď línej se podívat, podívej se do sešitu, podívej se do učebnice, proč by se nemohli podívat do mobilu i kdyby to byli testy, kdyby to byl nějaký test, ve kterém bych nechtěla, tak si to něk ošetřím. Tak prostě jim řeknu položte mobily na lavici a myslím si, že s tím bych neměla jaký velký problém. Já si myslím, když to má být pomůcka, tak teda řízená učitelem, ne řízena žáky. Chtěla bych mít přehled o tom, kdy mobil mají použít a oni by měli mít jasná pravidla, kdy použít, a kdy nepoužít. Prostě je to o těch pravidlech a respektování. Jenom chci říct, že třeba během distanční výuky, se mi samozřejmě tam bylo největší nevýhodou, že se mi stávalo, že teď si píšeme něco do sešitu, oni mají skloněné hlavy a píšou. A když jsme se pak vrátili do školy, to bylo ještě na jaře, tak jsem zjistila, že asi dva žáci nedělali skoro nic písemně. Tam ten přehled vlastně nebyl. Takže i když budou mít ty telefony a já budu ve třídě, tak si myslím, že když je budou mít položené na lavici, že to podvádění bych si asi ošetřila.

T: A poslední otázka. Dostala se k vám někdy nějaká informace o nějakým pedagogovi nebo dokonce celý škole, která, kde by se už ty telefony využívaly v nějaké větší míře?

D: Nějak, ne, nedostala. Ani jsme se o to nějak nezajímala.

T: Dobře, tak děkuju. Tak to byla poslední otázka.

Přepis nahrávky č. 10

Datum realizace: 12. 6. 2021

Délka rozhovoru: 15 minut

T: Prvně se musím zeptat jestli souhlasíte s tím, že si tento hovor nahraju? Jak jsem psal, je to anonymní ale musím si to nahrát pro pozdější analýzu.

D: Souhlasím.

T: Tak děkuji. První otázka tedy je, jak dlouho už učíte?

D: Bude to 20 let.

T: A na jakém stupni?

D: Na druhém. Učil jsem i na prvním, ale teď učím na druhým.

T: Jaké předměty učíte?

D: Učím matiku, fyziku a zeměpis.

T: Tak teda, jaké máte ve škole elektronické pomůcky?

D: No tak máme interaktivní tabule, pak máme dataprojektory a máme učebnu, kde je asi 15 tabletů a můžu si tam zajít s třídou a využívat je tam prostě no. Musí se to ale zamluvit dopředu, aby se nestalo, že nás tam přijde víc v jednu hodinu že jo.

T: Hmm, to je jasný no. No a používáte něco z těchto zařízení vy?

D: No tak já osobně používám ty interaktivní tabule dost. Kdo to nepoužívá že jo? Ty tablety jsem občas použil, ale ne nějak často. Za tu celou dobu co tu učím to bylo fakt párkrát. Ale ty smartboardy, to používám vlastně furt v každý hodině no. Jako samozřejmě se stane, že použijou normální tabuli, ale na tý smart tabuli mi přijde dobrý, jak to můžu pouštět z notebooku. Je to takový rychlejší a svižnější.

T: A přímo jaký předměty, v kterých to používáte?

D: No tak vlastně ve všech co učím, v matice nějaký příklady, převody jednotek a nějaký prezentace a tak. To samé ve fyzice. V zeměpise si třeba hledáme něco na internetu a ukazuju jim různé obrázky nějakých míst nebo na google mapách si hledáme nějaký lokality, ale i normální prezentace jim tam ukazuju na té tabuli no.

T: Ty tablety používáte na co?

D: No párkrát jsem tam se třídou byl, měl jsem připravený nějaký aaktivty. Byl to nějaký jakoby test v matice co si pamatuju, ale neznámkoval jsem to protože jsem se trochu bál jak to bude fungovat a jak to zvládnou. Ale šlo to v pořádku, nakonec jsme to zvládli, ale já s tím moc neumím, takže něco jsem tam udělal, abych to vyzkoušel. A pak už jsem se nechtěl opakovat, tak jsme tam byli jen párkrát, aby to nezevšednilo.

T: Aha, dobře, tak další otázka je, jestli si myslíte, že mají všichni žáci ve vašich třídách vlastní mobilní telefony?

D: No, když jsem učil na druhém stupni, tak jsem si myslel, že už to mají teď všechny děti. Na druhém stupni jako se mi ještě nestalo, že by ten telefon někdo neměl. Co se týče prvního stupně, ale tak tam jsem zjistil, že to tak vůbec není a že třeba v první třídě, tak tam to vůbec není. V první třídě prostě ty telefony ty děti mají fakt zřídka. V druhý třídě už je to víc a v třetí to už to mají skoro všichni. Ale učil jsem na prvním stupni před dvěma lety no, tak třeba se to nějak změnilo. Ale tak teď na tom druhém stupni tak, když jsme dělali něco na těch telefonech, tak tam jsem viděl, že to všichni mají. Na prvním stupni jsem to ani nepoužíval právě, myslím ty telefony, protože tam to ty děti prostě neměly. Na druhém jsem se s tím nesetkal, že by to někdo neměl, tak jsem to řešit nemusel.

T: Aha, to jste mi vlastně odpověděl na jednu otázku. Napadlo vás, jak by se to dalo řešit, když někdo nemá ten telefon? Myslím žáka.

D: No... Nevím... Možná dojit si na tu chvíli půjčit ten tablet, ale zase to by byl asi problém když bych to neměl dopředu zamluvený.

T: Hmm, a co třeba ve skupinách aby pracovali?

D: Jo. To je pravda, to by asi šlo.

T: Další otázka teda. Vlastně ty telefony se teď už používají často a hojně, nemyslíte si, že je na čase začlenit tyhle chytrý zařízení do výuky více?

D: No, já bych se tomu úplně nebránil, ale muselo by to být nějak omezené. Podle mě je kravina, aby to bylo jakože každé den, nebo aby to nahradilo normální výuku, to určitě ne. Ale kdyby se to regulovalo nějak a bylo to rozumně často, tak bych se tomu nebránil. Podle mě je to něco, co jim zpestří tu výuku tak proč ne.

T: A jaký si myslíte, že na to mají názor žáci?

D: No ty by to určitě chtěli, aby se to používalo víc. Sice nevím jestli úplně by pak byli nadšený z toho jak se to používá. Protože oni to znají a maj to rádi jen na hry a videa a tak. Když by se teda na tom dělala nějaká škola tak si myslím, že by je to možná mohlo trochu zklamat. Těžko říct ale neptal jsem se jich na to. I tak si ale myslím, že by to brali jako zpestření výuky kor když je to věc, co je jejich a mají jí rádi, přestože na trochu jiný věci no.

T: A zkusil jste někdy vy nějakou aplikaci nebo nějak to využít ten telefon přímo, jako konkrétně na co?

D: No samozřejmě, nevím jestli úplně aplikace to asi ne, to ani nevím jaký jsou kromě toho kahoot co nám tady ukazovali, ale normálně vyhledat něco na internetu nebo spočítat na kalkulačce. Jo vlastně v zeměpise jsme i fotili, že chodili kolem školy tady a fotili něco. Jinak prostě hlavně na vyhledávání nějakých informací, že když je třeba tak jim řeknu a oni si to najdou na internetu.

T: Další otázka je, jaký máte nastavený pravidla ve vašich hodinách co se týče těch telefonů?

D: No jsou zakázaný a můžou ho vytáhnout jen když jím to dovolím. Občas to samozřejmě poruší, že prostě mě nevnímaj a čučí si do těch telefonů. Tak to je napomenu a většinou ho potom už schovaj.

T: Napadly by vás nějaký problémy nebo překážky co by mohly nastat, kdyby se to začlo zavádět ve větším?

D: No asi problém by byla wifina. Né že by nebyla dost rychlá nebo silná, ale prostě tady to není udělaný pro to, aby se nato napojovali žáci. Tak nevím to by se muselo nějak udělat. Nemůžeme přece po nich chtít aby používaly ty svoje vlastní, jak se to menuje....

T: Data.

D: Jo data. No tak to by mohl být problém, pak to jak jsme říkali no, že by někdo ten telefon neměl. Ještě mě napadá, že by se museli nějak ty učitele naučit s tím nebo jim nějak ukázat, co všechno se tam dá dělat, protože kdyby mi teď dali, že mám vymyslet výuku, kde budem na telefonu všichni celou hodinu, tak já nemám páru, co bych tam celou dobu dělal třeba v té fyzice že jo.

T: A co nějaký výhody, třeba oproti normální výuce?

D: No jako asi prostě ten přístup k těm informacím, že vlastně máte k dispozici takovou knížku se vším, že kdybyste to měli hledat někde v knížkách fyzických, tak jak dlouho by to trvalo. Další asi co mě napadá je to zpestření pro ty žáky. Ono je to nebaví ta normální výuka tak si myslím, že uvítají všechno, co to nějak zpestří.

T: A nějaký mínusy by vás napadly?

D: No tak koukaj do toho furt. Tak kdyby to měli ve větší míře i ve škole, tak by to asi škodilo a podporovalo třeba tu jejich závislost na tom. Taky si myslím, že by mohli třeba na internet na nějaké závadné obsah. Víc mě asi nenapadá no.

T: Myslíte si, že by na těch telefonech podváděli?

D: Určitě by to zkusili, ale nemyslím si, že by to byl nějaký větší problém no. Myslím si že by se to dalo ohlídat, asi úplně ne tak dobře jako na těch tabletech. Tam jsem viděl každého obrazovku tak to se kontrolovalo fakt dobře, ale myslím si že bych to dokázal ohlídat. Jestli koukaj k sousedovi nebo jestli si to posílaj mezi sebou.

T: A poslední otázka. Dostala se k vám někdy informace o nějakém pedagogovi nebo dokonce celý škole, kde by se už ty telefony využívaly v nějaké větší míře?

D: No... ne, to si nevzpomínám.

T: Takhle mi to stačí, děkuji za váš čas ještě jednou a za poskytnutí rozhovoru.

D: Není vůbec zač.